

ทวีปัญญา เล่ม ๓

ประจำเดือนตุลาคม ร.ศ. ๑๒๔
ฉบับที่ ๑๙

เรื่องทองสมุท
ของ เขียวหวาน

เรื่องฝรั่งๆ ๑ เรื่องท่องเที่ยวของเขี้ยวหวาน

จดหมายฉบับที่ ๑

เรือเมอร์อาเคเดีย

(ใกล้จะถึงยิบรอลตา)

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์

มารดาขอตรัสของลูก

เดี๋ยวนี้ลูกกำลังนั่งคลุมผ้าห่มนอนรุ่มร่ามอยู่ในเก้าอี้หวายบนดาดฟ้าลมช่างพัด
จัดเสียจริงๆ ในเวลาเขียนนี้ นายร้อยเอกเตรเซิน ต้องช่วยจับกระดาดไว้ไม่ให้ปลิว
เพราะฉะนั้นโปรดได้อภัยที่ลูกเขียนย่นๆ ดูเถอะลมพัดเอาผมปลิวมาปิดหน้าปิดตาหมด
ในเวลานี้ถ้าไปส่องดูกระจกเห็นจะงามตาย นายร้อยเอกเตรเซินเธอบอกว่ารูปถ่ายของ
ลูกในขณะนี้คงจะสวยตายที่เปนนจริงไม่น้อย เธอช่างมีใจเอื้อเฟื้อเอาเป็นธุระช่วยเหลือ
ลูกจริงๆ เธอมารู้จักพูดจากับลูก ตั้งแต่วันแรกลงเรือ วันนั้นพอมารดาไปแล้วลูกก็
ร้องไห้ใหญ่ ตั้งแต่อ่อนแอแต่อกก็ไม่เคยได้รับความเปลี่ยวเปล่าใจเช่นนั้น ถ้าไม่กลัว
หนาวและน้ำทะเลไม่ดูสกปรกลูกคงโจนน้ำตายแล้วเปนนแน่ เมื่อขณะล่ำลากันนั้นดูใจ
มันหวีวๆ ต่อไปเมื่อไรจะได้ยู่กลับมาพบหรือจะไม่ได้กลับมาพบกันเลยก็ไม่ทราบ ยิ่ง
คิดไปถึงรูปที่ซึ่งคอยบอมเบก็ยิ่งใจหวนมากขึ้น ลูกจึงร้องไห้เสียจนหูตาบวม การที่
ข้ามน้ำข้ามทะเลไปแต่งงานกับผู้ชายที่ไม่ได้พบเห็นกันตั้งแต่อายุสิบแปดมาแล้ว นี่ก็

ดูพิลึก แต่เดี๋ยวนี้อายุลูกเกือบย่างเข้ายี่สิบเอ็จแล้ว เห็นจะต้องหักใจทำใจให้เป็นผู้
หลักผู้ใหญ่เสียบ้างกระมัง สิ่งใดจำเป็นก็ต้องเป็น ยังงั้นไม่ใช่หรือคะมารดา ? เอ้า!
กลับไปเรื่องนายร้อยเอกเตรเฮินใหม่ เธอจะออกไปยิงข้างยิงเสืออะไรก็ไม่ทราบละที่
อินเดีย เธอคงเป็นคนเคยตกกระท้ำลำบากมาแล้ว เธอจึงได้เห็นทุกข์โศกของลูกเสีย
จริงๆ บางทีในเวลาที่ลูกร้องไห้จนตาบวมขึ้นหน้าตาลูกจะเป็นทุกข์ใหญ่ก็ไปได้ เธอ
ช่วยจัดการเอาแก้อีห่วยของลูกตั้งเข้าตรงชอกปล่องลม พอได้บังลมพัดได้เหมาะ
แท้ๆ และเดชะบุญเฉพาะมีที่พอดีสำหรับแก้อีสองตัว ซึ่งต้องเอาตัวเธอตั้งเบียดเข้ามา
หน่อย เธอหาหนังสือเพราะ ๆ มาให้ลูกอ่าน และเล่าเรื่องจับอกจับใจอะไรต่ออะไรให้
ลูกฟัง เวลากินเข้าเธอก็เป็นธุระจัดการเอาขึ้นมากินด้วยกันบนสองคนบนดาดฟ้าตรง
ชอกที่บังลมนี้ เพราะทั้งตัวลูกและตัวเธอไม่กล้าจะหาญลงไปกินในห้องสะพานได้ กลัว
เมาคลื่น ตกเย็นลงวันนั้นเองลูกค่อยมีใจเบิกบานคลายความเศร้าโศกขึ้น มารดาคง
ไม่อยากให้ลูกทุกข์ใจจนถึงแก่เจ็บไข้ จริงไหมคะ?

พอรุ่งขึ้นเช้าคลื่นดูจัดเข้า ลูกตื่นขึ้นกว่าจะล้างหน้าแต่งตัวเสร็จออกคลื่นเหียน
เต็มที แต่ค่อยเดินแก้งขึ้นมาจากห้องแคบขึ้นมาบนดาดฟ้าได้ เกือบจะล้มเสียตรง
กระไดก็พักหนึ่ง เคราะห์ดีคุณเตรเฮินเธออยู่ที่นั่นช่วยพยุงไว้ แล้วเธอก็ชวนลูกเดิน
ไปเดินมาบนดาดฟ้า ถ้าจะนั่งหรือนอนเธอกลัวว่าจะเมาคลื่นหนักขึ้น เธอให้ลูกเอามือ
สอดแขนเธอเพื่อพยุงในเวลาเดินเรือโคลงไม่ให้ล้ม แต่เช่นนั้นยังเซไปเซมาไม่ได้
หยุด เดินอยู่ครู่ใหญ่พอเขาตีฆ้องกินเข้าเข้าก็หิวเข้าที่เดียว คุณเตรเฮินเธอช่างเป็นเจ้า
ตำราวางยาแก้เมาคลื่นเห็นคุณน้า แต่มารดาไม่เคยข้ามน้ำข้ามทะเลที่ไหนจะรู้สึกอ้าย
เรื่องพันยังงี้ เข้าเช้าวันนั้นก็ต้องกินด้วยกันสองคนบนดาดฟ้าอีก ที่กว้างๆ แลเห็น
ขอบฟ้าและคุยกันเพลินๆ ทำให้อาการเมาคลื่นทุเลาลงได้

คุณตรีนเธอคุยสนุก รูปร่างท่าทางก็ชวนให้คุ้นง่าย หูตาดิแท้ ๆ เมื่อดูตรงมา สบกันแล้ว งามมาก เวลาพูดเธอชอบดูตากลูกลมอ หนวดเธอขนาดและทรงพองาม เธอมาเอาใจใส่ลูกรคนอื่น ๆ ที่เป็นพวกโดยสารเรือด้วยกันเขาพากันซุบ ๆ ซิบ ๆ ว่าเปนนุ่ที่มาชะนีมนด้วยกันสินดี ลูกกระดากจนไม่กล้าดูหน้าเธออีก แล้วที่หลังพอ เหลียวไปพบตาเธอเข้า เธอยิ้ม ลูกก็ไม่มีอะไรนอกจากโกรธอีกพักหนึ่ง แล้วห้ามไม่ให้ เธอมาพูดจาใกล้ชิดกับลูกน้กเหมือนเช่นเคยมา เธอก็ไม่ฟัง ไม่ยกไปพันพิลึกแท้ ๆ จนลูกต้องทำโกรธเต็มที เธอจึงเคืองแล้วหลีกเลี่ยงไปหลายชั่วโมง กลางวันๆ นั้นความหิว เข้าก็หายไปด้วย และความเศร้าโศกกลับเข้ามาหาอีก เลยกินเข้ากลางวันไม่ได้ พอถึง เวลากินน้ำชาบ่าย เธอตรงรี่เข้ามาหาเฉย ๆ เอาช็อกคอค้อแล้ตมาให้ด้วย ลูกเห็นเธอ สาระแนกะแต่แว้ดก็เลยยกโทษให้ เธอเลยอธิบายให้ฟังว่าธรรมเนียมคนโดยสารเรือ เข้าก็ต้องทำความคุ้นเคยกันเปนนุ่ ๆ ตามความพอใจ ฉวยเวลาลำบากเช่นแมคคลื่น เปนต้น ก็จะได้เอาไศรยไหว้วานเอาใจใส่กันตามมีตามเกิด ยายคนทีวให้ลูกช่วยแก ใจนั้น เธอบอกว่าแกเปนนคนไม่เคยทะเล ถ้าจะไปเอื้อแก่คำที่แกกล่าววก็เท่ากับไม่ รู้จักเอ้ตติเกิดของเรือ ลูกค่อยเบาใจคลายความขวยเขิน

พอเย็นลงลมค่อยอ่อนลงมาก เธอพาลูกไปยืนดูอะไรเล่นที่ท้ายเรือแหม ! ที่ ตรงนี้ช่างรู้สึกเรือโจนขึ้นโจนลงเสียนี้กระไร ลูกเกือบจะล้มหลายหน หากว่าเกาะเธอ ไว้ทัน และเธอก็ช่วยจับไว้ด้วย เธอบอกว่า ถ้าลูกเปนอย่างไรไปในเวลาที่อยู่กับเธอ เธอจะไม่มีเวลายกโทษให้ตัวเธอเองได้เลยเปนนอันขาด แต่พิลึกถ้าอยู่กับเธอลูกไม่รู้สึ กหวั่นหวาดอะไรเลยเพราะเธอเปนนคนแข็งแรง สติมัน และมีไว ชื่อของเขาทีเธอบอก ว่าลูกควรจะเรียกนั้นคือ “ตีเรนค์” แต่ลูกยังไม่หายประหม่า

ลูกจะทิ้งจดหมายนี้ที่ยิบรอลตา พรุ้งนี้เข้าเรือก็จะถึง และ (คุณ) “ดีเรนค์” เธอ
สัญญาไว้ว่าจะพาลูกไปดูพิพิธภัณฑ์ที่นั่น แล้วถ้ามีเวลาจะเลยไปเที่ยวที่อ่าวแอลยี
เชียร์สต์ด้วย ลูกนึกว่ามารดายังไม่เคยมาเที่ยวเช่นนี้ คงอยากฟังเรื่องของการเดินเรือ
ต่าง ๆ แต่นี้ลูกก็เล่าให้ฟังมากอยู่แล้ว ลูกขอลาไปนอนและจบลงเพียงนี้ที่

ความรักเป็นอันมากสำหรับพี่น้องทั่ว ๆ กัน

ได้ส่งมาจากจดหมายนี้ จาก

ลูกของมารดา

เมลี.

จดหมายฉบับที่ ๒

เรืออาเคเดีย

ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์

มารดาชอบรัก

ตั้งแต่ลูกจากบ้านมาจนบัดนี้นั้นได้สักกี่ชั่วอายุแล้ว ? เมืองอังกฤษดูไกลลิบ ๆ
ออกไปมา แต่เมืองอินเดียใกล้เข้ามาพิลึก ใจลูกหวาดจนถึงแก่ฝันเห็นบังกะโลที่รุเพิต
อยู่ และรุเพิตแต่งตัวสวมเสื้อขาวกางเกงขาว หมวกสองลอนคล้าย ๆ ผีเดินไปเดิน
มาอยู่ที่เจลีียง ตื่นขึ้นขวัญหนีดีฝ่อ เหมือนใครมาควักหัวใจแล้วแกว่งเล่นเช่นลูกตุ้ม
นาฬิกา

โอ ! มารดา นี่แหละ เขาว่าน้ำทะเลเขียว เขียวแข่งฟ้า น้ำก็เขียว ฟ้าก็เขียว มีคลื่นหัวแตกไล่กันมาเปนลูก ๆ ดังที่เราผลະเลยไปทางท้ายเรือจนนับไม่ถ้วนนั้น เดี่ยวนี้อากาศอุ่นเข้ามา แต่ใจของลูกยิ่งอุ่นน้อยลงทุกที โอ ! มารดา มารดาของลูก

ใคร ๆ ในเรือทุกคนหมดเขาก็พากันมีใจเมตตากรุณาลูกมาก แต่ลูกช่างรอมใจเสียจริง ๆ ไม่ทราบเพราะอะไร ไม่ได้มีความสุขสำราญเหมือนที่แล้วมาเลย รู้สึกใจฝ่อเหมือนเมื่อเล็ก ๆ เมื่อครั้งทำกระจกบานหน้าต่างแตกแล้วปิดไม่ให้บิดารู้เช่นนั้นแหละ ต่อไปนี้ลูกจะไม่อวแวกกับคุณเตรเฮินนั้ก ลูกจะต้องบอกให้เธอรู้ตัวเสีย อ้อ ! ลูกลืมบอกให้ทราบไปว่า คึนวันหนึ่งลูกคล่ำ ๆ แหวนมันของรูเพิตเล่น อย่งไรมันเลยหลุดจากมือปลัดตกลงน้ำไป นึ่ก ๆ ก็เสียชีวิต

เมื่อขึ้นบกที่บิรอลตานัน เราขึ้นรถไปด้วยกันสองคน ไปเที่ยวตามถนนริมชายทะเลแล้วเลยไปตลาดแล้วไปดูพิพิธภัณฑร์รูปด้วย สนุกแท้ ๆ ไปเที่ยวไหน ๆ ให้มีคนถูก ๆ ใจคอยเล่าและอธิบายอะไร ๆ ให้ฟังยังงี้ถึงจะดี แต่เที่ยวอยู่บนบกถึงสี่ชั่วโมง ไม่มีเวลาเบือเลยจนมิตเดียว พอลงมาถึงเรือก็พอถึงเวลาดินเนอร์และเรือออกพอดี คำวันนั้นเรายืนดูอะไรต่ออะไรด้วยกันสองคนที่หัวเรือเปนนาน น่าสบายแท้ ๆ ลมพัดเย็น หมดหนาวแล้ว แต่ไม่ค่อยจะได้พูดจาอะไรกันนัก ต่างคนต่างไม่รู้จะเอ่ยแต่้มไร ลูกก็ตั้งท่าจะบอกให้เธอรู้เรื่องที่ได้รับมันของรูเพิตไว้แล้ว แต่ก็ตั้งต้นไม่ถูก เลยยังไม่ได้บอก พรุ่งนี้เปนบอกแน่ละ

เราขึ้นเที่ยววกที่มาเซลส์อีก สนุกสนานมาก คุณเตรเฮินดูใจล่อย ๆ ไม่ใคร่จอลေးเหมือนทุกวัน ๆ สักครู่สักยามก็ทำเสียงกระเส่าประหม่าดูราวกับจะพูดอะไรแปลก ๆ ชัน ๆ แต่ก็เลยหาได้พูดออกมาไม่ ดูท่าเธอจะเคืองตัวเอง มีฮึดฮัดกัดฟันกั้ม

หน้าเตะแผ่นดินอะไร ๆ พิลึก วันนั้นดูจิตร์ใจเธอไม่อยู่กับตัวเลย แต่ถึงดังนั้นเราก็กี่
เกี่ยวกันสนุกสนานตลอดเวลาจนกลับลงเรือ

คราวนี้คนโดยสารใหม่ ๆ มาลงเรืออีกแยะ พุดกันแะอะอะ ๆ ทำเหมือนเรือเปน
ของตน ที่ถึงแก่มาเลื่อนเก้าอี้ของเราเสียก็มี พอเรามาถึงเห็นเก้าอี้อะไรของใครเข้ามา
ตั้งแทนที่อยู่แล้วสองตัว ส่วนของเราสิกระเด็นไปอยู่ข้างนอก เราก็กี่เปลี่ยนเอาของเรา
เข้าเสียอย่างเดิม เจ้าของมาเห็นคงไม่เปนที่พอใจเปนแน่ แต่โยมิเคื่อง ใครใช้ให้
ชุ่มช้ามมาตุที่ตุ่ทางของเรา สาแก่ใจ ใคร ๆ มาใหม่ก็คงเอาอายเรื่องนินทากาเลมาด้วย
บ้างไม่มากก็น้อย แต่เราไม่ได้เอาหูฟัง และไม่สู้จะไปได้ไปพุดจารู้จักมักจี่กับใครนัก
เพราะคุณเตะเฮินกับลูกต่างก็มีเรื่องอะไรเก่า ๆ แก่ ๆ เล่าสู่กันฟังมากพออยู่แล้ว เธอ
ก็ไม่สู้เปนคนมั่งมีนัก แต่เปนคนมีตระกูลและเปนคนฉลาด คงจะหากินมั่งมีเป็น
เศรษฐีได้สักวันหนึ่งเปนแน่ เธออยากจะทำเงินซ่อมบ้านใหญ่ของเธอที่เมืองไอริแลนด์
ซึ่งเธอว่าไม่ได้ซ่อมมาสักสามร้อยปีแล้ว เปนสมบัติสืบตระกูลต่อ ๆ กันลงมาหลายชั่ว

เมื่อคืนนี้พอดินเนอร์แล้วก็มึเต็นรำกันบนดาดฟ้า คุณเตะเฮินเธอเต็นวอลตล์
เก่งไม่ใช่เล่น ลูกแต่งตัวสำหรับแพรย่นขาวที่ตัดใหม่นั้น พอเธอเห็นเข้าที่แรก เธอทำ
หน้าพิลึก แล้วทำเสียงอ้อมแอ้ม ๆ อ้ายอย่างวันนั้นอีก เมื่อเวลาขัดดุมถุมมือให้ลูกนั้น
ลูกรู้สึกรมือเธอสั้นเทิม ๆ น่าเวทนา หรือตบปอดและหัวใจเธอจะพิการเปนอย่างไรไป
ข้างในก็ไม่ทราบ

วันที่ ๑๐ เวลาเข้าก็จะถึงปอร์ตเสดแล้ว และวันที่ ๒๐ จะถึงบอมเบ อยากให้
เครื่องจักรหรืออะไรมันเกิดเสียลูกขลักจนเรือแล่นไม่ได้สัก โธ ! ถ้าไม่ได้มันไว้กับรู
เพตก็จะดี ทำไมเราถึงได้จนจนสิ้นคิดอย่างนี้ อยากให้ตัวเองแก่นแก้วขึ้นกว่านี้สัก โธ
! มารดาได้มาอยู่เปนคู่ปฤษาของลูกในเรือในเวลานี้ด้วยก็จะดี

ด้วยความรักอย่างยออด สำหรับข้างบ้านทุกคนด้วยกัน สำหรับมารดา
ยออด รักเป็นพิเศษ จากลูกบ้า ๆ หลัง ๆ คือ

เมลิ.

จดหมายฉบับที่ ๓

เรืออาเคเดีย

คลองสุเอซ

วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์

มารดา ยออดรักของลูก

อ้ายเรือใหญ่สำหรับมหาสมุทรมาเล่นในคลองนี้ดูก็น่าขัน ดูเหมือนว่าจะกระโดด
ขึ้นตลิ่งข้างไหนก็ได้ น่าสนุกแท้ ๆ แต่เมื่อไปถึงทะเลสาบปิดเตอร์คงจะไม่เห็นฝั่ง
กระมัง ลูกถ่ายรูปงาม ๆ ได้หลายรูป แล้วได้ไปรษณียบัตรงาม ๆ มาจากปอร์ตเสดก็
หลายอัน เปนรูปปิระมิดส์ก็มี ที่ปอร์ตเสดนั้นเรือยุดบรทุกถ่านหิน ยุ่มยามกันใหญ่
เห็นกระโຈมไฟแต่ห้าโมงครึ่ง แล้วพอบ่ายสองโมงก็ถึง จอดเทียบเข้าไปเกือบชิดตลิ่ง
เจ้าพวกเรือถ่านก็พากันประดังเข้ามาทำไม้กะมัน จอดเทียบเข้าข้างเรือเราแล้ว เจ้า
พวกนี้โกรเงาะป่าตาขาวก็หิวถ่านกันคนละตะกร้า ๆ เดินสพานไม้กระดานตามกัน
ขึ้นมาเปนแถว ดูดำมืดทั้งคนทั้งถ่านสีไม่ได้วิวาทกันเลย ที่สุดตั้งแต่ลงมือขน
จนกระทั่งแล้วเสร็จก็ไม่รู้สึกว่ถ่านได้เป็อนเนื้อเป็อนตัวทำให้สกปรก นอกจากที่ผ้า, ที่
ริมฝีปากและตามฝ่ามือฝ่าเท้า พันกับไนยตายกเสี่ย

คนในเรือบางคนเขาก็ขึ้นเที่ยวบก แต่เราหาได้ขึ้นไม่ ดูในเรือก็สนุกพอแล้ว นอกจากเจ้าพวกขนถ่าน ยังมีเจ้าแขกอาหรับเจ้าเงาะต่างชาติต่างภาษาเจรจาที่มนุษย์ไม่เข้าใจอะไรต่อมิอะไรอีกแยะ แต่งตัวต่าง ๆ กัน ตั้งแต่ผ้ากว้างฝ่ามือหนึ่งจนกระทั่งคลุมจ่อมคลุมเหลือแต่ลูกตาบ้างก็ป็นเรือกระโดดน้ำดำไล่อัฐที่ทิ้งลงไป บ้างก็เล่นกลแสดงวิชาต่าง ๆ บ้างก็ออกร้านตลาดสองแถวบนดาดฟ้า เปนบุหรีก็มี ขนหมก็มี ลูกไม้แห้งก็มี ของจุก ๆ จิก ๆ บ้างก็มีถึงแก่จะชกต่อยมวยปล้ำกันให้ดู เสียงออกขรมถมเถลล้วนแล้วไปด้วยพวกขออัฐทั้งสิ้น ดูประหลาดแท้ ๆ บ้านเมืองของเราเปนไม่ได้พบเห็นกันเลย คุณเตรเฮินเธอช่างเกลียดฝรั่งเศสเสียจริง ๆ เจ้าพวกแขกเอาบุหรีลีกาเรีตส์มาขายบอกว่า ฝรั่งเศส เธอก็ไล่ตะเพิดไม่รู้จะไปทางไหนทุกคน

พอบ่ายสี่โมงลูกก็เข้านอนเสียในห้องแค็บบิน แต่นอนไม่ใคร่หลับเพราะเสียงมันอีกที่กกรีกโครมหนัก พอตื่นขึ้นเรือก็แล่นเข้าคลองแล้ว ตอนเย็นวันนั้นได้ผ่านเรือหลายลำ เจ้าพวกเด็ก ๆ มันช่างสนุกกันใหญ่ วิ่งตามเรือไปทั้งสองฟากคลอง แลบลิ้นปลิ้นตาทำท่าทำทางเพื่อจะให้ขว้างอัฐไปให้ก็มี คนในเรือเขาเอาลูกแอปเปิลขว้างไปโดนเจ้าเด็กเข้าคนหนึ่งร้องไห้เอ็ดตะโร ทีจะเจ็บมาก แต่อ้ายแอปเปิลลูกนั้นมันกินหมด ลูกได้หยุดเขียนไว้พักหนึ่งเพื่อจะไปแต่งตัวดินเนอร์

เดี๋ยวนี้ลูกกำลังนั่งอยู่ในที่นอนในห้องแค็บบิน ช่างไม่สบายใจเสียจริง ๆ ลูกจะเล่าให้ฟังถึงเรื่องที่เกิดขึ้นเมื่อคืนนี้ พอดินเนอร์แล้วเราก็ตื่นไปยืนเล่นอยู่ข้างเรือบนดาดฟ้าสองคนด้วยกัน แลดูไฟฟ้าที่เขาฉายบนน้ำและบนทรายเพลिनอยู่จนดีก อยู่ด้วยกันสองคนเท่านั้น พวกเหล่านั้นเขาไปเดินรำกันอยู่ทางหัวเรือ ในทันใดนั้น ดีเรนค์จับมือลูกไปจูบ ลูกห้ามไม่ทัน ลูกก็โกรธใหญ่ จึงถามเธอว่าเธอเปนผู้ดีไม่ใช่หรือหวังใจว่าเธอจะไม่ลืมการที่เปนเช่นนั้น เธอก็ตอบตื้อ ๆ ว่า “ลืมแล้ว ก็จะเป็นได้ จำได้

ว่าเป็นคน-เบนชาย-และรักหล่อน” เช่นนี้มารดาจะให้ลูกทำอะไร ลูกจะไปห้ามไม่ให้เธอรักได้หรือ ? ถึงจะห้ามเธอก็คงไม่ยอมให้ห้าม เธอเล่าความในใจสาวไส้อกให้ลูกฟัง น่าเวทนาแท้ ๆ เธอว่าเธออยู่ตัวคนเดียวเปล่าเปลี่ยวใจมาตลอด ตั้งจิตอธิษฐานทุกวันทุกคืนว่าขอให้พบหญิงที่ต้อใจ ที่เบนเนื้อคู่ มาบัดนี้ก็มาได้มาพบเข้าแล้ว ทราบได้ด้วยความรู้สึกเช่นนั้นเกิดมีขึ้นเองตามธรรมดา ดูเถอะพูดเอาน่าเชื่อ ลูกก็ทำโกรธใหญ่ แต่ทำไม่ยักสำเร็จ อยากจะร้องไห้หนัก ความรู้สึกในเวลานั้น ปลื้มก็สุดปลื้มฝ่อใจก็แสนฝ่อ หักอกตื่นหมด นี่แหละเขาว่าความสุขกับความทุกข์กอดคอกันไปได้จริงอย่างลูกในเวลานั้นแท้ ๆ เธอคงจะเห็นว่าลูกโกรธหลอก ๆ เพราะเธอกลับกอดลูกไว้ในวงแขนแล้วจูบอย่างลึกซึ้ง มารดาเจ้าขา มารดา, แต่เกิดมาลูกก็พึงรู้สึกชีวิตร์ในโลกนี้เป็นอย่างไรในเวลานั้น

ลูกสบัดหลุด ไม่ยอมให้เธอล่วงเกินเช่นนั้น แล้วจึงเล่าให้เธอฟังว่า ลูกจะไปบอมเบเพราะได้มันไว้แล้ว จะออกไปแต่งงานกับรุพิต การทั้งนี้ก็เพราะบิดาของลูกมีลูกมากกว่ามีอัฐจะเลี้ยงได้ เธอก็นิ่งฟังหน้าซีดสักสองนิ้วอยู่จนกระทั่งลูกเล่าเสร็จตลอดเรื่อง เธอจึงปล่อยมือทิ้งแขนเมินกลับไปดูขอบฟ้า โธ่ ! น่าสมเพท นี่ลูกคงจะทำให้เธอรู้สึกมากทีเดียวในเวลานั้นดูเหมือนมิดใหญ่ตกลงมากันปนกำแพงคัดเยื่อใยที่เกี่ยวข้องกันขาดเด็ด ต่างคนต่างนั่งอยู่เป็นครุใหญ่ แล้วเธอก็หันมาถามว่า “หล่อนรักรุพิตไหม ?” ลูกก็ตอบว่า เธอไม่มีความชอบธรรมที่จะถามลูกเช่นนั้น ลูกได้รับมันของเขาก็แล้วกัน เธอต้องไม่มาแต่จะต้องลูกอีก เธอไม่ว่าอะไรนอกจากย้อนถามอีกว่า “หล่อนรักฉันบ้างไหม ?” ลูกไม่มีอะไรจะตอบนอกจากว่า “น่ากลัวจะเปนได้” แล้วลูกก็เอาผ้าเช็ดหน้าปิดตา ร้องไห้วิ่งหนีลงกระไดไปเข้าห้องนอน โยนตัวลงบนที่นอน ร้องไห้เสียซ้ำใจ มารดาของลูก ถ้าลูกต้องแต่งงานกับรุพิต ลูกคงตายแน่ แต่รู้ที่อยู่ต้องแต่งงานกับรุพิต จะทำอย่างไรได้ เดียวนี้ใกล้จะถึงสุเอสแล้ว นอนก็ไม่หลับ แต่

เผ่ายืนดูทะเลทรายอยู่ทางหน้าต่างช่องลมในเค็บบินก็หลายชั่วทุ่มจนขาแข็งแล้วแข็ง
อีก ดู ๆ ก็ไม่เข้าใจอะไรได้จุดเดียวกับชีวิตร์ของคนเราจะนั้น ยากแท้ ๆ ยากมาก
เพราะฉะนั้นคนเราจึงได้สละชีวิตร์ทิ้งเสียได้ง่าย ๆ

จากลูกที่รัก แต่กรอมใจ

เมสสิ.

ป.ล. มารดาของลูก อ้ายการรักผิตตัวนี้มันโรคร้ายกว่าอะไร ๆ หมด

จดหมายฉบับที่ ๔

เรืออาเคเตีย

มหาสมุทรอินเดีย

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์

มารดาของรักของลูก

ลูกไม่ได้เขียนหนังสือถึงมารดาที่เอเต็น เพราะลูกหมดสติตั้งตั้งแต่ในคลองสุ
เอสคืนวันนั้น ดีเรนค์ก็ไม่ได้เข้ามาใกล้ลูกอีก ตอนดึกวันนั้นลูกขึ้นไปทิ้งหนังสือ
ถึงมารดาบนดาดฟ้า แอบมองตามช่องก็เห็นเธอยืนอยู่ที่เดียวที่ลูกหนีมาเสียนั้นเอง
บางที่เธอจะยืนอยู่นั้นคืนยังรุ่งก็เปนได้ รุ่งขึ้นดูเหมือนไม่ได้เห็นหน้าเธอวันยังค่ำ แต่
นั้นมาจนบัดนี้ยังไม่ได้พบพูดกันสักคำเดียว นี่อีกสัก ๕๐ ชั่วโมงก็จะถึงบอมเบ และ
จะถึงรูเพิต ลูกเผ่าแต่ยืนดูน้ำทะเลที่ข้างเรือที่เคยยืนกับดีเรนค์บ่อย ๆ แต่คราวนี้ยืน

คนเดียว แลดูน้ำใสเขียวช่างตรงกันข้ามกับน้ำใจนี้กระไร น้ำใจหรือขุนแห่ง ดู ๆ น้ำนี้กว่าถ้ามีเอ็กคิเดนต์ตกลงไปตายเสียก็จะดี กลางวันกลางคืนพอนอนหลับตาลงไปเพนรุเพติใส่เสื้อขาวกางเกงขาวเดินไปเดินมาอยู่ในบังกะโล นึกไปว่าถึงเขาจะต้องมาเปนผัวแล้วใจหาย

ใคร ๆ ในเรือเขาพากันเข้าใจว่าลูกกับตีเรนค์ทะเลาะกัน เขาเห็นเปนสนุก อ้ายการเห็นความทุกข์ของคนอื่นเปนของชั้นนี้ไม่มีอะไรจะเลวเท่า มารดาบอกลูกได้ไหมว่าทำไมผู้ใหญ่ถึงไม่ได้ให้เด็กได้รู้ได้เห็นความจริงต่าง ๆ ในโลก จนกระทั่งได้ชมชานไปพบเข้าเองด้วยได้รับความทุกข์ใหญ่เท่าภูเขาเลากา ? ทำไมจึงได้พากันตีราคาความรักเท่ากับราคาปอดพิน หรือราคาออกหัด ? ความเห็นของลูกเดี๋ยวนี้นั้นว่า ความรักเปนสิ่งเดียวในโลกนี้ที่จะทำให้ชีวิตร์เปนของน่ารักษาไว้ ความรักนี้เองเปนเครื่องแต่งสีสันให้แก่ชีวิตร์อันแห่งแล้งหม่นมัว ถึงดังนี้แล้ว เมื่อหนุ่มสาวที่ไหนรักกันยังเปนช่องให้คนโน้นคนนี้ขอดค่อนยืมหิ้ว บางทีถึงแก่ด่าให้ น้าชั้นแท้ ๆ ทำไมผู้ใหญ่ลืมนความหลังเมื่อครั้งยังเปนหนุ่มเปนสาวเสียแล้วหรือ ? ทำไมเมื่อลูกจะรับมันของรุเพตินั้นจึงไม่มีใครถามว่าลูกรักเขาไหม ? มีแต่คนว่า “เคราะห์ดีแท้ ๆ เขาเปนคนมั่งมี เขามีเงินเข้าวันละมาก ๆ” แต่ทำไมเรื่องความรักจึงไม่มีใครพูดถึงเลย ? ถ้าคนเราเกิดมาสำหรับทำผิดทำถูกให้รู้จักผิดชอบเอาเองแล้ว ชีวิตร์ในโลกนี้ก็แร้นแค้น ขุ่นเข็ญเต็มที ไม่น่าอยากได้ใครดีเลยจนนิดเดียว ที่จริงในคราวนี้ลูกควรจะได้บอกให้ตีเรนค์เธอรู้ตัวเสียแต่ต้นมือแล้ว แต่ถ้าได้ทำเสียเช่นนั้น ก็เปนอันไม่ได้รับยศแห่งชั่วโมงที่เปนเวลาเกษมสำราญขึ้นบานที่สุดในชีวิตร์ของลูก นี้ลูกยังจะหวลระลึกถึงชั่วโมงเหล่านี้เมื่อไร ๆ ก็ได้ พอเปนเครื่องชูใจ ไม่มีใครจะสามารถมาล้วงลักเอาของลูกไปได้

บัดนี้ตีเรนค์กำลังเดินตรงขึ้นมาบนดาดฟ้า ที่จะเข้ามาพบกับลูก โอ ! ใจลูกช่าง
เต้นถี่เข้านี้กระไร เปล่า เธอหาพูดไม่

วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์

เดี๋ยวนี้ถึงบอมเบและเรือจอดทอดสมอเสร็จกลับแล้ว ลูกเขียนจดหมายนี้ค้างไว้
เพิ่งจะมาต่อให้จบวันนี้ กำลังเขาส่งจดหมายและโทรเลขลงมาให้ในเรือ ลูกก็ได้รับโทร
เลขฉบับหนึ่งจากรูพิต เขาบอกว่าเขามาไม่ทันรถไฟ เพราะฉะนั้นเบนอันไม่ได้มารับ
ถึงเรือ ให้ลูกขึ้นรถไฟไปยังคานดวา เขาจะคอยรับอยู่ที่นั่น ดูเถอะมันเบนยังงี้แหละ
นี่ถ้าไม่สนใจที่พ่อแม่ยากจนเหลือที่จะหาให้ลูกใส่ปากใส่ท้องจนแก่เฒ่าไปตามๆ กันได้
แล้ว ลูกจะลงเรือกลับบ้านทันทีแทนที่จะขึ้นรถไฟไปคานดวา

ตีเรนค์เข้ามาลาลูก ๆ ก็ส่งโทรเลขให้เธอดู อิริยาบถเธอเปลี่ยนไปทันที ชีตตรง
ไปทางเรือกำปั่นสามเสาซึ่งจอดอยู่ไม่สู้ไกลนัก ติดไฟควันกรุ่นๆ อยู่แล้ว เธอถามว่า
“เห็นเรือลำนั้นไหม ? เขาจะไปกอลำโบ ฉันก็จะไปเรือลำนั้นเหมือนกัน มาเถอะมาขึ้น
บกด้วยกัน พอมีเวลาจะแต่งงานที่วัดได้ กว่าเรือจะออกก็ถึงบ่ายสี่โมง” โอ ! มารดา
ใจลูกไม่รู้ว่าพ่อหายไปไหนหมด ตัวเย็นซีดเปนน้ำ แข็งใจตอบเธอว่า “ทำเช่นนั้นที่
ไหนได้” เธอกลับว่า “อย่าเป็นบ้าไปหน่อยเลย” อ้ายคำนี้ที่มาพูดเมื่อกำลังใจรวนเร
มันช่างตัดบหดีแท้ๆ

มารดาयरรักของลูก ลูกยอมไปกับตีเรนค์แล้ว ลูกช่างเบนสุขเหมือนกับได้ขึ้น
สวรรค์ ไม่น่าเชื่อเลยว่ายังอยู่ในโลกนี้ ลูกทำชั่วจริงคราวนี้โปรดประทานโทษเสียเถิด
แต่จริงเป็นความผิดรูพิตเองที่ไม่มารับลูก

แต่ลูกรัก

เมลิ.

สำเนาโทรเลขที่มีไปถึงมารดาที่หลัง
“ แต่งงานกับตีเรนค์ปายวันนี้ แอดเดรสอยู่ที่ออริเอนตอลไฮเต็ลที่กอลำโบ
เมลี”

